

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-12-05

Diarienummer N132-0760/19

Handläggare Ann-Charlotte Gustafsson, Maria

Bolander, Kristin Idskog, Malin Ankarhem

Telefon:031-365 00 00 vx

E-post: ann-charlotte.gustafsson@ostra.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över remiss Motion om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad, dnr KS 1143/19

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden Östra Göteborg beslutar att avstyrka Motion om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad, dnr KS 1143/19, med hänvisning till nedanstående synpunkter.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att sända förvaltningens yttrande som sitt eget till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har beslutat sända en motion av Jörgen Fogelklou (SD) (bilaga 1) på remiss, angående förslag om att kommunfullmäktige ska besluta:

1. Att Göteborgs kommun, genom det kommunala bolaget Higab snarast säger upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad.
2. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att se över om staden har andra lokaler som används i kriminella syften, så som att avyttra stöldgods.

Ärendet har sänts till Higab AB och SDN Östra Göteborg för inhämtande av synpunkter. Higab AB står för hyresavtalet med Kvibergs marknad och marknaden äger rum i Kvibergs kaserner som ligger i SDN Östra Göteborgs område.

Yttrande över remissen ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 21 februari 2020.

Bakgrund

Kvibergs marknad har bedrivit sin verksamhet i stallarna på Kvibergs Kaserner sedan 1995. Lokalerna hyrs av Higab på treåriga avtal. Marknaden är en uppskattad handels- och mötesplats för många människor. Enligt marknadens egen uppgift möts mer än 200 säljare och 5000 besökare där varje lördag – söndag, mellan klockan 10 - 15. Marknaden omtalas då och då som en plats för avyttring av stöldgods. För att förhindra sådan illegal verksamhet har tydligare anvisningar för försäljning av varor tagits fram, i samråd mellan Higab, Kvibergs marknad och polisen. Bland annat finns en lista med drygt 30 varor som är förbjudna att säljas på marknaden. Det gäller varumärken som är vanliga inom svensk handel, till exempel inom följande områden: bad och kosmetiska accessoarer, choklad, hudvård, hårvård, hälsokost, kaffe och te, lampor och batterier, nikotinavvänjning, rakvatten och parfym, rakvård, receptfria läkemedel, skölj- och tvättmedel, städ och rengöringsmedel, tandkräm. Direktimporterade varor omfattas inte av förbudet.

Diskussionen om huruvida Kvibergs marknad bör stängas eller inte är inte ny. Senast 2017 ställdes en interpellation i frågan, från Lars Hansson (SD) till kommunstyrelsens ordförande. Interpellationen besvarades av Higab vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-01-18 (bilaga 2.)

Motionens innehåll

Motionären önskar komma till rätta med organiserad brottslighet och föreslår att kommunen bidrar genom att försvåra avyttring av stöldgods. Som punkt 1 föreslås åtgärden att Higab snarast ska säga upp hyresavtalet med Kvibergs marknad. Som grund för uttalandet om att stöldgods hanteras på Kvibergs marknad anger motionären att ”allmänheten har länge känt till att det florerar stöldgods av alla sorter på Kvibergs marknad” samt ett yttrande från polisen 2016 om att det går rykten om att så är fallet. I motionen hänvisas även till händelse 2018 då nio personer åtalades för omfattande häleri där stöldgods sålts bland annat vid Kvibergs marknad. (Alla de åtalade friades av kammarrätten. Ärendet överklagades och ligger för närvarande hos hovrätten.)

Som punkt 2 önskar motionären även att en översyn genomförs av om staden har andra lokaler som används i kriminella syften.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen kan inte se några ekonomiska konsekvenser för stadsdelsnämndens del. Enligt Higab medför en uppsägning av avtalet att Kvibergs marknad har rätt till ett skadestånd på flera miljoner (bilaga 2).

En uppsägning av Kvibergs marknad kan eventuellt få positiva ekonomiska följder för de affärsidkare som idag utsätts för stölder av varor, om stölderna då minskar eller upphör. För allmänheten kan en stängning medföra att möjligheten till inkomst genom försäljning av egna varor minskar samt att en möjlighet till billigare inköp försvinner.

Barnperspektivet

Det finns ingen åldersgräns för att besöka Kvibergs marknad. Om kriminell verksamhet förekommer vid marknaden är det inte en god miljö för barn och unga att vistas i. Marknaden som en arena där många olika människor från hela staden möts kan annars vara en stimulerande och utvecklande upplevelse för barn och unga.

Mångfalds- och jämställdhetsperspektiv

Inom Östra Göteborg finns områden där inkomstnivån är betydligt lägre än vad medelinkomsten är för Göteborg som helhet. Kvibergs marknad ger möjlighet att handla till billigare priser för personer med sämre socioekonomiska förhållanden. De har också möjlighet att här sälja egna varor och på så sätt få tillskott till sin hushållsekonomi. Marknadsplatsen har närhet till kollektivtrafik och besökare behöver inte ha tillgång till bil, vilket ökar möjligheten för fler att besöka marknaden. (Innehavet av bil är betydligt lägre i delar av Östra Göteborg än medeltalet för Göteborg som helhet.) Generellt har kvinnor och barn i lägre utsträckning än män tillgång till bil. Marknaden är öppen för alla och blandningen av människor är stor. Här möts unga och äldre, kvinnor och män, från olika delar av staden, med olika etnisk och kulturell bakgrund. Marknadsplatsen är tillgänglig för människor med fysisk funktionsnedsättning, då lokalerna ligger i markplan.

Miljöperspektivet

Platsen ligger relativt nära kollektivtrafik men ändå är antalet bilar stort under marknadsdagarna, med trafik- och parkeringsproblem i hela närområdet som följd. Trafikproblem uppstår särskilt i samband med andra större evenemang som under helgerna lockar många människor till Kviberg Park.

Ur perspektiven minskad konsumtion och ökad resurshushållning ger marknadens second-hand-utbud möjlighet till återanvändning av produkter, vilket är positivt.

Omvärldsperspektivet

I Göteborg finns tre större marknader som bedriver verksamhet under lördagar och söndagar. Det är Kvibergs marknad i stallarna vid Kvibergs kaserner, Bellevue marknad vid Stallmästaregatan i Bellevue industriområde samt Kommersen vid Första långgatan i Masthugget. Alla tre drivs av privata företag men har olika villkor för lokalerna. Kvibergs marknad hyr sina lokaler av det kommunala fastighetsbolaget Higab. Bellevue marknad äger själva sina lokaler. Kommersen hyr lokaler av privata Riksbyggen. Det innebär att kommunen har möjlighet att påverka verksamheten genom kontraktvillkor endast när det gäller Kvibergs marknad.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen förordar att motionens förslag om uppsägning av hyresavtalet för Kvibergs marknad avstyrks. Förvaltningen delar självfallet motionärens synpunkter om att kriminell verksamhet ska förhindras och beivras. Däremot finner förvaltningen det problematiskt att föreslå en uppsägning av Kvibergs marknad som lösning på problemet.

Förvaltningen ser mycket positivt på platser för möten och handel mellan stadens invånare, särskilt med verksamhet som kan bidra till ökad återanvändning och resurshushållning. I Östra Göteborg är Kvibergs marknad en sådan plats, uppskattad av många och med höga besöksiffror. För många invånare i Östra Göteborg med ansträngd ekonomi ger marknaden möjlighet att handla till överkomliga priser samt till försäljning av egna produkter som till exempel grönsaker. Marknaden är ett populärt utflyktsmål för besökare från hela staden och ger därigenom upphov till en positiv blandning av människor som annars är svår att skapa.

Marknaden ligger i Kvibergs Park, en stadspark i stark utveckling för att bli ”Sveriges främsta mötesplats där idrott, hälsa, kultur och utbildning förenas”. Kommunfullmäktige antog 2016 ”Vision för Kvibergs Park” vilken gäller för alla stadens förvaltningar och bolag. Många aktörer, både kommunala, privata och från civilsamhället, samverkar för att visionen ska förverkligas. En verksamhet som Kvibergs marknad är i linje med visionens strategi att parken ska ”ha en varierad mix av verksamheter, aktiviteter och anläggningar som drivs av såväl ideella, kommersiella som offentliga aktörer. Bland annat med småskalig handel.”

Kommunpolis Håkan Svedberg uppger att polisen då och då genomför tillslag vid Kvibergs marknad. Resultatet blir ibland att illegala produkter tas i beslag. Det har dock visat sig svårt att nå fällande domar i de ärenden som gått till åtal. Enligt polisens statistik över anmälda brott på Kvibergs marknad de senaste tre åren, är det endast ett fåtal anmälningar som gäller häleri. (Övervägande delen av anmälningarna gäller fickstölder.) Polisens åsikt är att det inte är Kvibergs marknad i sig som är problemet, men att åtgärder behövs för att åstadkomma en önskad god marknadssituation. I samverkan med polisen

har Higab och företaget Kvibergs marknad genom utformandet av sitt nuvarande avtal försökt förhindra att stöldgods och illegala produkter avyttras vid marknaden. Företaget Kvibergs marknad försöker också själva motverka illegal verksamhet, bland annat genom ökad kontroll.

Förvaltningen delar polisens åsikt att det inte är Kvibergs marknad i sig som är problemet, men att åtgärder behövs för att åstadkomma den marknadsplats vi önskar. Förvaltningen undrar om alla tänkbara åtgärder ännu har prövats? Då det kommunala bolaget Higab här är fastighetsägare har Göteborgs Stad en unik möjlighet att påverka hur verksamheten bedrivs, vilket inte är fallet när det gäller övriga marknader i staden. Att avhysa marknaden genom uppsägning är *en* väg att gå, då med risk att oönskad verksamhet flyttar till andra ställen. En annan väg att gå kan vara fortsatt och utökat samarbete mellan kommunen/Higab och Kvibergs marknad, i samverkan med polisen, för att förhindra olaglig verksamhet. Kan ytterligare insatser genomföras, med förstärkt kontroll och uppföljning av efterlevnaden?

Förvaltningen avstår från att lämna synpunkter på punkt 2 i motionen: förslag om översyn av stadens övriga lokalers eventuella användning för kriminella syften.

Samråd

Ärendet har diskuterats med förvaltningens samordnare för BID Gamlestaden samt med kommunpolisen område Nordost.

Samverkan

Information har lämnats i förvaltningens samverkansgrupp, FSG, den 2019-12-04.

Stadsdelsförvaltning Östra Göteborg

Gitte Caous
Stadsdelsdirektör

Malin Ankarhem
Stabs- och kommunikationschef

Bilagor

1. Motion av Jörgen Fogelklou (SD) om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad
2. Interpellation från Lars Hansson (SD) om Kvibergs marknad, Kommunfullmäktige 2018-01-18 handling 45

Handling 2019 nr 196

Motion av Jörgen Fogelklou (SD) om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad

Förslag till beslut

I kommunfullmäktige:

1. Att Göteborgs kommun, genom det kommunala bolaget HIGAB snarast säger upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad.
2. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att se över om staden har andra lokaler som används i kriminella syften, så som att avyttra stöldgods.

Yrkandet Endast genom att slå sönder kriminella gängens affärsmodell och undergräva deras status kan vi komma tillrätta med problemet. Allt annat är bara fagert tal.

Allmänheten har länge känt till att det florerar stöldgods av alla sorter på Kvibergs marknad. Kvibergs marknad hyr lokaler från det kommunala bolaget HIGAB. Vi som kommun upplåter alltså illegal verksamhet i våra egna lokaler. Ska vi komma till rätta med organiserad brottslighet, måste kommunen dra sina strån till stacken och göra det vi kan. En av många saker vi kan göra är att försvåra för kriminella att avyttra sitt stöldgods, dvs ta deras marknadsyta ifrån dem.

Redan 2008 rapporterades det att Kvibergs marknad länge varit en nagel i ögat för myndigheterna. Polisen är medvetna om att det säljs stöldgods här. En del av säljarna misstänks leva på a-kassa, socialbidrag eller sjukpenning samtidigt som de tjänar skattefria pengar på försäljningen.

2016 sa polisens presstalesperson Tommy Nyman: ”Enligt polisen går det rykten om att Kvibergs och Bellevues marknad är ställen där stöldgods säljs.

– Jag vet att vi gjort beslag där ett antal gånger, men i vilken omfattning vågar jag inte svara på”

2018 åtalas nio personer i en omfattande hälerihärva i Göteborg, där stöldgods för miljoner sålts på och vid bland annat Kvibergs och Bellevue marknader.

I februari 2017 ställde Sverigedemokraterna frågan ” Till vilket datum kan hyreskontraktet med Kvibergs marknad tidigast säga upp? ” i en interpellation till i fullmäktige. Svaret vi fick då var ” Om uppsägning för avflyttning ska ske, ska det göras senast 2019-09-30 med avflyttning 2020-06-30.”

Vi tycker att det kommunala bostadsförvaltningsbolaget Higab omedelbart ska säga upp hyreskontraktet för Kvibergs marknad. Det under all kritik att Göteborgs stad understödjer den kriminella verksamheten, i synnerhet som den varit känd i årtionde. För oss Sverigedemokrater är det en självklarhet att kommunala bolag inte ska främja känd kriminell verksamhet!

Svar på "Interpellation av Lars Hansson (SD) till kommunstyrelsens ordförande om att säga upp hyresavtalet för Kvibergs marknad AB":

1. Pågår det en diskussion i Higabs styrelse om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad AB?

Det pågår ingen diskussion i Higabs styrelse kring detta.

2. Till vilket datum kan hyreskontraktet med Kvibergs marknad tidigast säga upp?

Hyresavtalet för Kvibergs marknad AB är uppsagt för villkorsändring till 2017-06-30, Higab har begärt en hyresnivå (kallhyra) om 1 628 550 kr/år (tidigare: 1 464 176 kr/år) vilket är en höjning med 9,73 %.

Om uppsägning för avflyttning ska ske, ska det göras senast 2019-09-30 med avflyttning 2020-06-30.

Hyresavtalet för "Caféet" sträcker sig fram till 2018-08-31 (uppsägning ska göras senast 2017-11-30).

En uppsägning för avflyttning innebär rätt till skadestånd om ett mångmiljonbelopp.

3. Har det funnits en dialog mellan Higab och polisen om åtgärder mot denna kriminalitet?

Higab har en bra dialog både med vår hyresgäst Kvibergs marknad AB och med polis och andra myndigheter och samverkar även med Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet.

4. Vad har Higab gjort för att stävja kriminaliteten i kommunens lokaler?

Frågor kring kriminalitet ägs av polismyndigheten och Higab agerar utifrån den hyresjuridiska lagstiftningen.

Ulf Kamne (MP)

Interpellation av Lars Hansson (SD) till kommunstyrelsens ordförande om att säga upp hyresavtalet för Kvibergs marknad

Göteborg den 10 februari 2017

Det har länge varit allmänt känt att det florerat stöldgods av alla sorter på Kvibergs marknad.

Rykten som florerar nämner allt från apoteksvaror, mobiltelefoner och droger, till vapen och prostitution.

Redan 2008 rapporterades det att Kvibergs marknad länge varit en nagel i ögat för myndigheterna. Polisen har varit övertygad om att det säljs stöldgods här. En del av säljarna misstänks leva på a-kassa, socialbidrag eller sjukpenning samtidigt som de tjänar skattefria pengar på försäljningen.

Nu nästan tio år senare skriver Göteborgs-Posten om att stulna varor fortfarande säljs på Kvibergs marknad.

Även knivar, vapen, alkohol och illegala mediciner säljs utan tillstånd.

Nu får det vara nog!

Jag tycker att det kommunala bostadsförvaltningsbolaget Higab omedelbart ska säga upp hyreskontraktet för Kvibergs marknad. Det är en skam för Göteborgs stad att den kriminella verksamheten som varit känd sedan åtminstone tio år får fortgå månad efter månad. För oss sverigedemokrater är det en självklarhet att politikerstyrda kommunala bolag inte ska främja känd kriminell verksamhet!

Med denna bakgrundsbeskrivning vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande:

- Pågår det en diskussion i HIGAB:s styrelse om att säga upp hyreskontraktet med Kvibergs marknad?
- Till vilket datum kan hyreskontraktet med Kvibergs marknad tidigast sägas upp?
- Har det funnits en dialog mellan HIGAB och polisen om åtgärder mot denna kriminallitet?
- Vad har HIGAB gjort för att stävja kriminaliteten i kommunens lokaler?

Lars Hansson (SD)